

UZASADNIENIE

Powód M. K. wytoczył przeciwko pozwanym Gminie M. S. i L. W. powództwo o zapłatę solidarnie kwoty 214.202,22 złotych wraz z odsetkami, na którą to kwotę składają się: 15.000,01 zł wynikające z faktury Vat nr (...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 23 lipca 2009 roku, 122.000 zł wynikające z faktury Vat nr (...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 10 czerwca 2010 roku, 59.900,01 zł wynikające z faktury Vat nr (...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 15 września 2010 r., 20.302,20 zł wynikająca z faktury Vat nr (...) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 16 marca 2011 roku. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanych na jego rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że nabył od A. G. na podstawie umowy cesji z dnia 25 października 2012 roku wierzytelność przeciwko pozwanym. Wierzytelność ta związana jest z zawartą przez pozwanego L. W., jako generalnego wykonawcy, z pozwaną Gminą R. umową w zakresie rozbudowy Szkoły Podstawowej w P.. Pozwany L. W. zawarł z A. G. umowę na wykonanie części robót budowlanych, określając wynagrodzenie na kwotę 298.900 zł brutto. W związku z koniecznością wykonania robót dodatkowych, na które inwestor wyraził zgodę, opracowano kosztorys na kwotę 114.662,86 zł, z czego kwota 20.302,20zł brutto została zaakceptowana przez przedstawiciela inwestora. Z tytułu wykonanych prac A. G. wystawiła faktury Vat, które powód wskazał w pozwie jako podstawę dochodzonego roszczenia, wskazując, że inwestor dokonał na poczet faktury nr (...) wpłaty w wysokości 105.000zł. Wobec nieuiszczenia pozostałej części należności A. G. wystosowała wniosek o zawezwanie do próby ugodowej, ale na posiedzenie wyznaczone na dzień 7 września 2012 roku pozwani nie stawili się.(k.2- 9)

W odpowiedzi na pozew pozwany L. W. wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych wskazując, że kwestionuje roszczenie powoda co do zasady, jak i co do wysokości.

W uzasadnieniu pozwany przyznał fakt zawarcia w dniu 17 kwietnia 2009 roku umowy o roboty budowlane z Gminą R. oraz fakt zawarcia z A. G., jako podwykonawcą, umowy w zakresie wykonania adaptacji pomieszczeń szkolnych atrium w P. na bibliotekę z wyłączeniem wykonania stolarki okiennej, drzwiowej i dachu. Pozwany podniósł, iż nie miał wiedzy w zakresie zawarcia przez powoda z A. G. umowy cesji, w konsekwencji pomimo zbycia wierzytelności aż do chwili zawiadomienia go o cesji, skuteczne było potrącenie, które jest równoznaczne z zapłatą do rąk zbywcy, powodując umorzenie wierzytelności.

Pozwany wskazał także, że dokonał dostawy szkła oraz montażu balustrady w budynku biblioteki, które to czynności zobowiązany był wykonać podwykonawca. Z tego względu pozwany wystawił faktury Vat o nr (...), które zostały skompensowane z wynagrodzeniem należnym podwykonawcy na mocy oświadczenia z dnia 11 marca 2013 roku. Pozwany wskazał, że w dacie złożenia oświadczenia posiadał względem podwykonawcy wierzytelność w kwocie 168.900,01 zł, a podwykonawca posiadał zobowiązanie w wysokości 179.985,25 zł. W wyniku potrącenia tych wierzytelności, pozostała do zapłaty kwota 11.085,25 zł.

Dodatkowo pozwany wskazał, że nie otrzymał faktury Vat nr (...) oraz, że wątpliwe jest jej wystawienie po ponad roku od chwili dokonania ostatecznego odbioru robót. Ponadto podkreślili, że należność wynikająca z faktury Vat nr (...) została w całości uiszczona.

Reasumując pozwany stwierdził, że wobec skutecznego dokonania potrącenia stronie powodowej nie przysługuje względem pozwanych jakiegokolwiek roszczenie. (k. 108 – 111)

W odpowiedzi na pozew pozwana Gmina R. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od strony powodowej na jego rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa prawnego wg norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwana podniosła zarzut braku podstaw w zakresie wywodzenia solidarnej odpowiedzialności pozwanych z tytułu rzekomego niewywiązywania przez pozwanego L. W. z umowy zawartej z podwykonawcą A. G.. Pozwana bowiem nie miała wiedzy w zakresie zawarcia przez L. W. z podwykonawcą umowy, a także o zakresie zobowiązań stron. Z faktu braku zgody inwestora na zawarcie umowy z podwykonawcą pozwana wywodziła fakt, iż nie odpowiada ona solidarnie za zobowiązania wykonawcy.

Z ostrożności procesowej pozwana podniosła także zarzut potrącenia wierzytelności dochodzonej pozwem z wierzytelnościami przysługującymi pozwanemu L. W., co skutkowało umorzeniem wierzytelności, będącej przedmiotem przelewu. (k. 129 – 132)

W piśmie procesowym z dnia 25 stycznia 2016 roku powód podniósł zarzut nieskuteczności oświadczenia o potrąceniu w stosunku do wierzytelności wynikających z faktur o nr (...) z uwagi na fakt ich przedawnienia przed powstaniem wierzytelności przysługującej A. G.. (k. 184-186)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 kwietnia 2009 roku pozwana Gmina R., jako inwestor, zawarła z pozwanym L. W., prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...), umowę, na podstawie której pozwanemu L. W. zlecono wykonanie inwestycji w zakresie adaptacji pomieszczeń szkolnych atrium w P. na bibliotekę.

Pozwany L. W., jako generalny wykonawca, zawarł w dniu 17 kwietnia 2009 roku z A. G., prowadzącą działalność gospodarczą pod nazwą (...), umowę, na podstawie której zlecił jej wykonanie części robót budowlanych przy inwestycji zleconej przez pozwaną Gminę R.. Zgodnie z zawartą umową pozwany L. W. zlecił A. G., jako podwykonawcy, wykonanie adaptacji pomieszczeń szkolnych atrium w P. na bibliotekę bez wykonania stolarki okiennej, drzwiowej i dachu. Zgodnie z § 4 umowy wynagrodzenie podwykonawcy zostało określone na kwotę 298.900 zł brutto tj. kwotę 245.000 zł netto. Przy czym ustalono, że płatności będą dokonywane w terminie 30 dni po wykonaniu części robót bez zastrzeżeń, zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym i złożeniu zaakceptowanej przez inspektora nadzoru faktury Vat, protokołem zdawczo odbiorczym podpisanym przez strony umowy.

Bezsporne, a nadto dowód:

- umowa z dnia 17.04.2009r., (...) k. 13 - 18

- umowa z dnia 17.04. 2009 r., k. 19 – 25

W dniu 18 kwietnia 2009 roku pozwany L. W. przekazał A. G. plac budowy, a jej pracownicy przystąpili do wykonywania zleconych przez generalnego wykonawcę prac. A. G. jako podwykonawca została ujawniona w dzienniku budowy inwestycji, a także pozostawała w stałych kontaktach z przedstawicielem inwestora.

W trakcie wykonywania zlecenia podwykonawca informował generalnego wykonawcę o przeszkodach wpływających na terminowość wykonywanych prac. Zwracał się także do inwestora o przedłużenie terminu do wykonania zleconych prac do dnia 31 maja 2010 roku.

Dowód:

- protokół komisyjnego przekazania placu budowy k. 26 – 27

- protokół przekazania placu budowy z 29.04.2009r., k. 63-64

- pisma podwykonawcy z dnia 7.07.2009r., 22.02.2010r., 28.04.2010r., 11.08.2009r. wraz z dowodami doręczenia k. 42 – 48

- pismo podwykonawcy do inwestora z dnia 28.04.2010r. wraz z dowodem doręczenia k. 49-54

- kopia dziennika budowy k. 72 – 84
- kopia pisma w sprawie przejęcia liczników z 8.07.2009r. k. 95
- kopia wiadomości mailowej z 25.05.2010 r., k. 96-97
- zeznania świadka A. G. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k. 272
- zeznania świadka L. G. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272
- zeznania świadka G. B. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272
- zeznania świadka Z. B. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272
- zeznania pozwanego L. W. protokół z dnia 30 marca 2016r.m k.285

W związku z wykonaniem zleconych przez wykonawcę prac podwykonawca wystawił tytułem przysługującego mu wynagrodzenia faktury Vat:

- w dniu 15 lipca 2009 roku o nr (...) na kwotę 120.000,01 złotych z terminem płatności 7 dni,
- w dniu 2 czerwca 2010 roku o nr (...) na kwotę 122.000,00 złotych z terminem płatności 16 czerwca 2010r.,
- w dniu 7 września 2010 roku o nr (...) na kwotę 56.900,01 złotych z terminem płatności 21 września 2010r.

Bezsporne, a nadto dowód:

- faktury Vat k. 55-57

W dniu 25 sierpnia 2010 roku inwestor dokonał odbioru robót zleconych w oparciu o zawartą z generalnym wykonawcą umowę.

Bezsporne, a nadto dowód:

- protokół z odbioru końcowego z 25.08.2010 r. k. 59

W dniu 14 sierpnia 2009 roku pozwany L. W. dokonał wpłaty kwoty 40.000 zł na poczet należności wynikającej z faktury nr (...), w dniu 16 października 2009 roku wpłaty kwoty 45.000 zł na poczet należności wynikającej z faktury nr (...), w dniu 15 grudnia 2009 roku wpłaty kwoty 15.000 zł na poczet należności wynikającej z faktury nr (...), w dniu 23 lipca 2010 roku kwotę 20.000 zł na poczet należności wynikającej z faktury nr (...) i częściowo na poczet faktury nr (...). W dniu 4 czerwca 2010 roku A. G. przyjęła od L. W. kwotę 10.000 zł tytułem zapłaty za roboty budowlane.

Dowód:

- wydruk operacji bankowych k. 142 – 144
- dowód wpłaty k. 146

W dniu 8 marca 2011 roku A. G. wystawiła fakturę o nr (...) na kwotę 20.302,20 złotych z terminem płatności 7 dni, jako nabywcę wskazała pozwanego L. W.. W tytule faktury wskazano, iż dotyczy robót dodatkowych wykonanych w związku z inwestycją przebudowy pomieszczeń szkoły podstawowej w P..

Dowód:

- faktura k. 28

Podwykonawca A. G. pismem z dnia 28 marca 2011 roku wezwała pozwaną Gminę R. do zapłaty kwoty 214.202,22 złotych stanowiącej należność wynikającą z wykonania prac związanych z zabudową atrium w Szkole Podstawowej w P., wyznaczając jej trzydniowy termin od dnia otrzymania wezwania. Powyższe wezwania pozwana Gmina R. otrzymała w dniu 30 marca 2011 roku. Podwykonawca ponownie wezwał pozwaną Gminę R. do zapłaty należności pismem z dnia 5 grudnia 2011 roku.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 28.03.2011r., wraz z dowodem doręczenia k. 67-68
- wezwanie do zapłaty z dnia 5.12.2011r. wraz z dowodem nadania k. 69-70

Wobec braku zapłaty na wykonane prace podwykonawca w dniu 27 kwietnia 2012 roku złożyła w Sądzie Rejonowym Szczecin Centrum w S. wniosek o zaważanie pozwanych Gminy R. i L. W. do próby ugodowej. Na termin rozprawy wyznaczony na dzień 7 września 2012 roku pozwani nie stawili się.

Niesporna, a nadto dowód:

- odpis wniosku z 25.04.2011r., k. 71

Pozwany L. W. i A. G. współpracowali przy inwestycjach wykonywanych w porcie rybackim w K. oraz w szpitalu w S.. Między innymi zawarli umowę, w oparciu o którą A. G. zleciła mu wykonanie i montaż stolarki za wynagrodzeniem w wysokości 22.722,92 złotych netto tj. 27.721,96 zł brutto. Za wykonanie zlecenia L. W. wystawił w dniu 30 stycznia 2009 roku fakturę o nr (...) na kwotę 27.721,97 złotych z terminem płatności 1 marca 2009r. A. G. dokonała częściowej zapłaty z tytułu tej należności w kwocie 5.874,84 zł.

Pozwany L. W. wystawił wskazując jako nabywcę A. G. następujące faktury Vat :

- w dniu 5 lipca 2010r., o nr (...) na kwotę 3.940,60 złotych z terminem płatności 19 lipca 2010r.
- w dniu 5 lipca 2010 roku o nr (...) na kwotę 25.046,60zł z terminem płatności 19 lipca 2010 r.,
- w dniu 30 października 2009 roku o nr (...) na kwotę 146,40 zł z terminem płatności 13 listopada 2009 roku,
- w dniu 15 kwietnia 2009 roku o nr (...) na kwotę 97.157,70 zł z terminem płatności 15 maja 2009 roku,
- w dniu 13 marca 2007 roku o nr (...) na kwotę 147.668,80 złotych z terminem płatności 12 kwietnia 2007 roku,
- w dniu 18 grudnia 2006r. o nr (...) na kwotę 122.000 złotych z terminem płatności 17 stycznia 2007 roku,
- w dniu 30 listopada 2006 roku o nr (...) na kwotę 48.800 złotych z terminem płatności 30 grudnia 2006 roku

Dowód:

- kopie faktur k. 115 -122, 170
- kopia umowy z dnia 31.10.2006r., k. 159-160
- umowa z dnia 28.11.2008r., k. 167-168
- zeznania świadka A. G. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272
- zeznania świadka L. G. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272
- zeznania świadka G. B. e- protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272

- zeznania świadka Z. B. e-protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272

- zeznania pozwanego L. W. e-protokół z dnia 30 marca 2016r. k.285

W dniu 25 października 2012 roku A. G. zawarła z powodem M. K. umowę przelewu, której przedmiotem były przysługujące jej względem pozwanych L. W. i Gminy R. wierzytelności w łącznej wysokości 214.202,22 złotych wraz z odsetkami od dnia płatności od kwot wynikających z faktur Vat (...).

Zgodnie z treścią § 3 pkt 4 cedent był zobowiązany do poinformowania dłużnika o przelewie wierzytelności w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy przelewu.

Pozwany L. W. nie został poinformowany przez A. G. o zawarciu umowy przelewu.

Dowód:

- umowa cesji wierzytelności z dnia 25 października 2012 roku, k. 11 – 12

Pozwany L. W. sporządził oświadczenie o dokonaniu potrącenia przysługujących mu należności wynikających z faktur o nr (...) z należnościami A. G. wynikającymi z wystawionych przez nią faktur o nr (...). Powyższe oświadczenie zostało wysłane w dniu 29 marca 2013 roku A. G., na adres w miejscowości M.. Przesyłka została zwrócona nadawcy. W dacie doręczenia przesyłki A. G. nie mieszkała pod adresem na który pozwany L. W. przesłał oświadczenie o potrąceniu.

Dowód:

- oświadczenie L. W. wraz z dowodem nadania k. 123 - 124

- zeznania świadka A. G. e-protokół z dnia 23 marca 2016r. k.272

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się częściowo zasadne.

Powód, jako nabywca wierzytelności, dochodził wynagrodzenia za prace budowlane wykonane na zlecenie pozwanego L. W. jako wykonawcy głównego, pozywając jednocześnie inwestora – Gminę R..

Wierzytelności powód nabył na podstawie umowy cesji zawartej w dniu 25 października 2012 roku z A. G., zgodnie z treścią art. 509 k.c. Skuteczności zawarcia tej umowy strona pozwana nie kwestionowała, ograniczając się jedynie do zarzutu, iż nie została dotychczas poinformowana o jej zawarciu. Okoliczność ta jednak nie ma znaczenia dla skuteczności umowy przelewu, a jedynie wywierać może skutki związane ze świadczeniem do rąk zbywcy, o czym będzie mowa poniżej.

Podstawą łączącego podwykonawcę z wykonawcą głównym stosunku prawnego była zawarta pomiędzy nimi w dniu 17 kwietnia 2009 r. umowa. Zakładany w niej zakres prac, wykonania których podjął się podwykonawca, składał się na całość stanowiącą przedmiot świadczenia głównego wykonawcy – pozwanego L. W., w ramach zawartej przez niego z inwestorem Gminą R. umowy o roboty budowlane (art. 647 k.c.). Przedmiotem tej umowy było natomiast przeprowadzenie prac budowlanych związanych z adaptacją pomieszczeń szkolnych atrium w P. na bibliotekę. A. G. – jako podwykonawca – miała wykonać część prac związanych z tą adaptacją – poza wykonaniem stolarki okiennej, drzwiowej i dachu.

W pierwszej kolejności ustalenia wymaga istnienie i wysokość należności podwykonawcy od generalnego wykonawcy, dopiero bowiem te wartości determinują ewentualną odpowiedzialność inwestora.

Fakt zawarcia umowy pomiędzy Gminą a L. W. oraz treść umowy podwykonawcy z pozwanym nie były przedmiotem sporu pomiędzy stronami, a nadto wynikały z przedstawionych przez nie dokumentów umów i wystawionych na

ich podstawie faktur. Także przedłożone przez podwykonawcę faktury obejmujące wynagrodzenie umowne nie były przedmiotem sporu. Okoliczności te potwierdzili nadto świadkowie i strony. Sporna była jedynie należność opisana jako prace dodatkowe, a obejmująca kwotę 20.302,20 zł z faktury Vat nr (...).

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która wywodzi z niego skutki prawne. Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że strona powodowa domagająca się od pozwanych solidarnej zapłaty musiała wykazać zarówno istnienie jak i wysokość dochodzonego przez nią roszczenia.

Wobec zakwestionowania przez stronę pozwaną podstaw wystawienia w dniu 8 marca 2011 roku przez A. G. faktury Vat nr (...) na kwotę 20.302,20 zł oraz faktu jej doręczenia, na stronie powodowej ciążył obowiązek wykazania istnienia tego roszczenia zarówno co do zasady jak i wysokości. Z analizy treści tej faktury wynika, że obejmuje ona zapłatę za wykonane przez A. G. na rzecz L. W. robót dodatkowych powstałych w związku z wykonaniem zabudowy atrium Szkoły Podstawowej w P.. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do stwierdzenia, że pomiędzy L. W., a A. G. doszło do zawarcia umowy, w oparciu o którą doszłoby do zlecenia A. G. wykonania prac dodatkowych oraz do uzgodnienia wysokości przysługującego z tego tytułu wynagrodzenia. W szczególności za dowód zawarcia takiej umowy nie może zostać uznany załączony przez stronę powodowa kosztorys robót prac dodatkowych (k. 29-40) ani pismo inspektora nadzoru do L. W. datowane na dzień 21 października 2009r.(k.41). Nie sposób bowiem z faktu sporządzenia kosztorysu prac dodatkowych i zgody inwestora na ich wykonanie wyprowadzić stwierdzenia, że do zawarcia takiej umowy pomiędzy wykonawcą, a podwykonawcą rzeczywiście doszło, zwłaszcza, że czasookres wystawienia spornej faktury (8 marca 2011r.) nie jest skorelowany z datą zakończenia inwestycji (25 sierpnia 2010r). Porównanie obydwu dat wskazuje, że faktura ta została wystawiona po ponad roku od dokonania odbioru robót przez inwestora. Ponadto fakt wykonania robót dodatkowych nie został potwierdzony przez świadka A. G., która wprost oświadczyła, że nie pamięta czy takie prace były wykonywane. Zaprzeczył im nadto L. W.. Samo pismo inspektora nadzoru E. S. z 21 października 2009 roku, stanowiące jedynie dokument prywatny, również nie wykazuje, czy prace zostały zlecone, a w szczególności jakie prace i jakie ewentualnie zostały wykonane. Zwłaszcza w świetle różnicy pomiędzy kwotą wartości prac według kosztorysu a wartością wystawionej faktury. W tej sytuacji Sąd uznał, że powód nie podźwignął ciężaru dowodowego w zakresie tej części roszczenia, co skutkowało uznaniem go za niewykazane.

Obrona strony pozwanej w toku procesu sprowadzała się do podniesienia dwóch zarzutów - spełnienia świadczenia oraz zarzutu umorzenia na skutek potrącenia. Możliwość podniesienia przez stronę pozwaną powyższych zarzutów wobec strony powodowej, będącej nabywcą wierzytelności dochodzonej w niniejszym postępowaniu, wynika z treści art. 513 § 1 k.c., który przewiduje, że dłużnikowi przysługują względem nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miały przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie.

Odnosząc się do zarzutu spełnienia świadczenia stwierdzić należy, że z załączonych przez stronę pozwaną dowodów w postaci wyciągu z operacji na rachunku bankowym oraz dowodu wpłaty wynika, że pozwany L. W. dokonał na rzecz A. G. w całości spłaty należności wynikającej z faktury o nr (...) oraz częściowej spłaty w wysokości 10.000 zł należności wynikającej z faktury nr (...). Zapłata wskazanych należności, nastąpiła już po zawarciu przez powoda umowy cesji z A. G.. Wobec nie wykazania przez stronę powodową faktu poinformowania dłużnika o umowie przelewu, stwierdzić należy, że dokonana przez L. W. spłata należności zgodnie z treścią art. 512 k.c. odnosi skutek także względem powoda.

Wskutek dokonanej przez pozwanego L. W. zapłaty, do uiszczenia przez stronę pozwaną zostaje kwota 112.000zł wynikająca z faktury o nr (...) oraz kwota 56.900,01 zł z faktury o nr (...) tj. łącznie 168.900,01 złotych.

Odnosząc się do kolejnego zarzutu tj. zarzutu potrącenia wskazać należy, że strona pozwana powoływała się na złożenie przez L. W. przed wytoczeniem niniejszego powództwa A. G. oświadczenia o potrąceniu wierzytelności będących przedmiotem niniejszego procesu z wierzytelnościami przysługującymi mu względem A. G.. W aktach niniejszej sprawy brak jest dowodu na to, że A. G. takie oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności jeszcze przed procesem otrzymała. W oparciu o zeznania świadka A. G. oraz wyciąg z ewidencji działalności gospodarczej Sąd ustalił, że przesyłka zawierająca oświadczenie o potrąceniu została skierowana na adres, pod którym A. G. już nie mieszkała. Zresztą z samej adnotacji na przesyłce wynika, że pozwany L. W. miał wiedzę o niedoręczeniu adresatowi przesyłki

i pomimo to nie podjął żadnych działań zmierzających do tego, aby oświadczenie o potrąceniu doręczyć na adres aktualny tak, by A. G. miała możliwość jej odebrania i zapoznania się z jej treścią. W tej sytuacji Sąd przyjął, że oświadczenie o potrąceniu zostało skutecznie złożone dopiero w toku procesu, albowiem dopiero z chwilą doręczenia powodowi odpisu pozwu pozwanego L. W. powód miał możliwość zapoznania się z jego treścią (art. 61 k.c.)

Zgłoszenie zarzutu potrącenia wymaga od Sądu badania kwestii jego skuteczności. Zgodnie z treścią art.498 § 1 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Natomiast zgodnie z § 2 powołanego artykułu skutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej. Przepisy prawa materialnego regulują sposób dokonania potrącenia wskazując, że dokonuje się go poprzez oświadczenie złożone drugiej stronie. Oświadczenie ma moc wsteczną od chwili, kiedy potrącenie stało się możliwe. (art. 499 k.c.) Przy czym istotnym z punktu widzenia oceny skuteczności zarzutu potrącenia zgłoszonego przez stronę pozwaną jest treść art. 502 k.c. zgodnie z którym wierzytelność przedawniona może być potrącona, jeżeli w chwili, gdy potrącenie stało się możliwe, przedawnienie jeszcze nie nastąpiło. Rozstrzygające znaczenie zatem ma okoliczność czy wierzytelności nie uległa jeszcze przedawnieniu w chwili wystąpienia możliwości potrącenia. Możliwość ta występuje wówczas gdy występują kumulatywnie wszystkie przesłanki jakie wskazuje art. 498 § 1 k.c.(vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 roku, II CSK 314/11, Lex nr 1130158).

Przechodząc do analizy kwot, które zostały przez pozwanego L. W. przedstawione do potrącenia z należnością dochodzoną w pozwie wskazać należy, że za zasadny należy uznać zarzut strony powodowej w przedmiocie przedawnienia części roszczeń przedstawionych przez stronę pozwaną do potrącenia z wierzytelnością dochodzoną w niniejszym pozwie. Analiza załączonych przez stronę pozwaną faktur o nr (...) wskazuje, że wynikające z nich wierzytelności uległy przedawnieniu jeszcze przed wystąpieniem możliwości potrącenia. Należności wynikające ze wskazanych faktur stały się wymagalne odpowiednio w dniu 12 kwietnia 2007r., 17 stycznia 2007 roku oraz 30 grudnia 2006 roku, natomiast z treści faktur opisujących przedmiot jako „montaż okien” wywieść należy, iż strony w tym zakresie łączyła umowa o dzieło. Faktura nr (...) opisana jest jako „końcowe rozliczenie montażu okien”, a termin płatności przypadał na 12 kwietnia 2007 roku. Najpóźniej z tą data należy więc liczyć początek biegu przedawnienia wynoszącego przy umowie o dzieło 2 lata (art. 646 k.c.). A zatem należności opisane powyższymi fakturami uległy przedawnieniu jeszcze przed terminem wymagalności potrącaniej należności, który jak wynika z załączonych przez powoda faktur przypadał na dzień 10 czerwca 2010r. w odniesieniu do faktury nr (...) i na dzień 15 września 2010r. w odniesieniu do faktury nr (...).

Przy czym podkreślić należy, że strona pozwana nie podjęła nawet próby wykazania, a nawet twierdzenia, że doszło w zakresie tych wierzytelności do przerwania biegu przedawnienia, czy zrzeczenia się przez dłużnika zarzutu potrącenia.

Złożone zatem przez pozwanego oświadczenie o potrąceniu nie odniosło w stosunku do wierzytelności wynikających z powyższych faktur skutku w postaci umorzenia wierzytelności przysługującej A. G., a dochodzonej przez powoda w niniejszym postępowaniu w oparciu o umowę przelewu.

W tej sytuacji do rozważenia w zakresie możliwości dokonania potrącenia pozostały wierzytelności z trzech faktur o nr (...).

Odnosząc się do faktury o nr (...) wskazać należy, że z materiału dowodowego sprawy wynika, iż jest ona ściśle skorelowana z zawartą przez L. W. i A. G. umową z dnia 28 listopada 2008 r., której przedmiotem było zlecenie L. W. produkcji i montaż stolarki. Ustalone w tej umowie wynagrodzenie L. W. określone zostało na kwotę 22.722,92 zł netto. Jednocześnie świadek A. G. wskazała, że dokonała częściowej zapłaty tej należności, co potwierdza dowód wpłaty na kwotę 5.874,84 zł (k. 170). Stąd uznać należało, że należność z faktury nr (...) to część należności z tytułu wskazanej umowy, która nie została przez A. G. zapłacona. Tym samym wynikająca z tej faktury wierzytelność, pomniejszona o kwotę dokonanej wpłaty, tj. kwota 21.847,13 zł nadawała się do potrącenia z wierzytelnością powoda.

Kolejna należność przedstawiona przez stronę pozwaną do potrącenia wynika z faktury o nr (...) i opiewa na kwotę 97.000 zł. Zauważyć należy, że dotyczy ona tego samego zakresu i umowy co ujawniona w fakturze o nr (...), natomiast sama umowa będąca podstawą wystawienia tej faktury opiewała na kwotę zbieżną z kwotą z faktury (...). Strona powodowa nie wykazała, aby pomiędzy L. W., a A. G. doszło do rozszerzenia zawartej pomiędzy nimi umowy poprzez podwyższenie wynagrodzenia czy zakresu montażu. Także same wyjaśnienia L. W. w tym zakresie były dalece ogólne i nie pamiętał on, jakie należności z jakim umowy powstały. Ponadto zasadność wystawienia faktury o nr (...) została zakwestionowana przez świadka A. G., która powoływała się na fakt, iż w tym zakresie miała nastąpić korekta. W tej sytuacji Sąd uznał, że strona pozwana, podnosząca zarzut potrącenia, nie wykazała istnienia wiarygodności w kwocie wynikającej z faktury o nr (...). Pozwany w tym zakresie cięższego na nim ciężaru dowodowego nie podźwignął. Stąd też żądanie dokonanie potrącenia w zakresie tej kwoty należało uznać za niezasadne.

Przechodząc do rozważań w zakresie przedstawionej przez stronę pozwaną faktury nr (...) wskazać należy, że pozwany L. W. podnosił, iż stanowi ona zapłatę za prace, które miał wykonać podwykonawca, a które ostatecznie wykonał on sam. Dokonując analizy materiału dowodowego Sąd uznał, że strona pozwana w tym zakresie także ciężaru dowodowego nie podźwignęła. Strona pozwana nie wykazała, że wykonane prace, wskazane w tytule tej faktury w istocie znajdowały się w zakresie robót zleconych podwykonawcy, nie sprecyzował, jakie to szczegółowo prace i o jakiej wartości zostały wykonane zastępczo oraz jaka była ich wartość. Analiza umowy łączącej wykonawcę z podwykonawcą wskazuje, że umowa stron była na tyle ogólnie sformułowana, że z jej treści takiego obowiązku podwykonawcy wyprowadzić nie sposób. Ponadto strona pozwana nie naprowadziła dalszych dowodów na tę okoliczność. Same wyjaśnienia pozwanego ponownie w tym zakresie były na tyle ogólne, że nie sposób na ich podstawie dokonać kategorycznych ustaleń faktycznych. Z tych też względów kwota wynikająca z tej faktury nie została uwzględniona przy potrąceniu.

Dokonując potrącenia kwoty 21.847,13 wynikającej z faktury o nr (...) z należnością wynikającą z faktury o nr (...) stwierdzić należy, że do zapłaty z tej faktury pozostaje kwota 90.152,57 zł, natomiast z faktury nr (...) kwota 56.900,01zł. Takie też kwoty Sąd zasądził od pozwanego.

Żądanie zapłaty odsetek ustawowych znajduje uzasadnienie w treści art. 481 § 1 k.c. Sąd uwzględnił żądanie zasądzenia odsetek od pozwanego L. W. od dnia wymagalności każdego z zasądzonych roszczeń mając na uwadze umowę stron oraz wystawione faktury a także niekwestionowanie powyższych dat przez pozwanego.

Ustalenie odpowiedzialności pozwanego L. W. pozwala przejść do omówienia odpowiedzialności pozwanej Gminy.

Za zasadne Sąd uznał żądanie strony powodowej w zakresie solidarnej odpowiedzialności pozwanych.

Zgodnie z art. 647¹ § 2 k.c. do zawarcia przez wykonawcę umowy o roboty budowlane w podwykonawcę jest wymagana zgoda inwestora (zd. 1). Jeżeli inwestor, w terminie 14 dni od przedstawienia mu przez wykonawcę umowy z podwykonawcą lub jej projektu, wraz z częścią dokumentacji dotyczącej wykonania robót określonych w umowie lub projekcie, nie zgłosi na piśmie sprzeciwu lub zastrzeżeń, uważa się, że wyraził zgodę na zawarcie umowy (zd. 2). Z powyższego wynika, iż zgoda inwestora na zawarcie przez wykonawcę umowy o roboty budowlane z podwykonawcą może być wyrażona w dwojaki sposób: bierny (pasywny) oraz czynny (aktywny). Wyrażenia zgody (czynny) może przybrać różną formę. Inwestor może wyrażać ją w sposób wyraźny pisemnie bądź ustnie albo poprzez inne zachowanie, które w sposób dostateczny ujawnia jego wolę (art. 60 k.c.). Przepis art. 647¹ § 2 k.c. nie uzależnia odpowiedzialności inwestora od przedłożenia mu dokumentacji, jeśli wyraża w sposób czynny zgodę na udział podwykonawcy w realizacji inwestycji. Może on uzyskać wiedzę o umowie pomiędzy wykonawcą a podwykonawcą z dowolnego źródła, zarówno przed jej zawarciem, jak i później. Ustawodawca zakłada, że jeżeli inwestor wyraża zgodę w sposób czynny, to wie, co robi i nie jest już potrzebny żaden mechanizm obronny. Stanowisko to powszechnie akceptowane w judykaturze (vide uchwała Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2008 r., wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2011 r., III CSK 152/2010, Lex 3944609 III CZP 6/08, wyrok z dnia 26 czerwca 2008 r. II CSK 80/2008, z dnia 11 grudnia 2008 r. IV CSK 323/2008, z dnia 20 stycznia 2009 r. II CSK 417/2008, z dnia 02 lipca

2009 r. V CSK 24/2009 oraz z dnia 04 lutego 2011 r., III CSK 152/2010) oraz doktrynie (vide Ruszkiewicz Beata [w:] Stępień-Sporek Anna, Jędrej Kamil, Karaszewski Grzegorz, Knabe Jakub, Ruszkiewicz Beata, Nazaruk Piotr, Sikorski Grzegorz, Ciszewski Jerzy, Kodeks Cywilny. Komentarz, LexisNexis, Warszawa, 2012, wyd. I, LexPolonica/el.; Kołakowski Krzysztof [w:] Dmowski Stanisław, Sychowicz Marek, Ciepła Helena, Kołakowski Krzysztof, Wiśniewski Tadeusz, Żuławska Czesława, Gudowski Jacek, Bieniek Gerard, Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania t. 2, LexisNexis, Warszawa 2009, s. 300-301), zdaniem orzekającego Sądu, zasługuje na aprobatę.

Z przeprowadzonego postępowania dowodowego niezbicie wynika, że pozwana Gmina R. jako inwestor wyraziła zgodę na zawarcie umowy przez wykonawcę tj. pozwanego L. W. z podwykonawcą – A. G.. Fakt wyrażenia przez inwestora takiej zgody wynika zarówno z zeznań świadków A. G. i L. G., którzy wskazywali na fakt pozostawania w stałych kontaktach z inwestorem, co potwierdzają załączone do pozwu kierowane do niego pisma podwykonawcy, w szczególności zwrócić trzeba uwagę na pismo z 28 kwietnia 2010 roku, odebrane w Gminie 10 maja 2010 roku, w którym A. G. wyraźnie wskazuje, iż działa jako podwykonawca pozwanego W.. Ponadto ponad wszelką wątpliwość fakt wykonywania robót przez podwykonawcę został potwierdzony wpisami do dziennika budowy, który dawał inwestorowi możliwość stwierdzenia, kto wykonuje prace. Zdaniem Sądu nie było zatem żadnych przeszkód aby inwestor mógł się zapoznać z treścią i zakresem umowy zawartej przez wykonawcę z podwykonawcą. Wskazać przy tym należy, iż w toku całej współpracy, czy następczych – po wykonaniu prac przez A. G., pozwana Gmina nigdy nie kwestionowała swojej wiedzy o istnieniu podwykonawcy.

Uwzględniając powyższe Sąd uznał odpowiedzialność pozwanej Gminy R..

W związku z tym, że odpowiedzialność inwestora ma charakter odszkodowawczy, Sąd uwzględnił żądanie zasądzenia roszczenia wraz z odsetkami ustawowymi od wezwania pozwanej do zapłaty. Zgodnie z treścią wezwania pozwana miała dokonać zapłaty w terminie trzech dni od jego doręczenia. W związku z tym pozostawała w opóźnieniu od dnia 3 lutego 2011 r. i od tego dnia na podstawie art. 481 § 1 k.c. należało zasądzić odsetki ustawowe od pozwanej Gminy R..

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o umowę cesji z dnia 25 października 2012r., umowę inwestora z wykonawcą z dnia 17 kwietnia 2009r., umowę wykonawcy z podwykonawcą z dnia 17 kwietnia 2009r., protokół przejęcia placu budowy z dnia 18 kwietnia 2009r., faktury na k. 28, 55-57, 116, 118-121, 161, protokołu odbioru robót z dnia 25 sierpnia 2010r., wezwań do zapłaty, wniosku o zawezwanie do próby ugodowej, dziennik budowy, oświadczenie o potrąceniu z dowodem nadania, wyciągi z rachunku bankowego pozwanego, dowody wpłat, umowę z dnia 29 listopada 2008r. oraz zeznania świadków A. G., L. G., Z. B., G. B., pozwanego L. W. i reprezentanta Gminy R. R. S..

Zeznania świadków, którym Sąd dał wiarę służyły ustaleniu przebiegu współpracy wykonawcy z podwykonawcą oraz istnieniu wiedzy inwestora w zakresie podmiotu wykonującego roboty. Przy czym zeznania tych świadków korespondowały z dowodami pisemnymi w szczególności dziennikiem budowy, który fakt wykonywania robót przez podwykonawcę potwierdzał. Nieprzydatne dla czynienia ustaleń w zakresie istotnych okoliczności sporu okazały się zeznania reprezentanta pozwanej Gminy, który nie posiadał szczegółowych informacji w zakresie inwestycji, stanowiącej źródło dochodzonego w niniejszym pozwie roszczenia.

Pozostałe dowody Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego pominął uznając je za nieprzydatne do rozstrzygnięcia istotnych okoliczności sporu.

O kosztach postępowania orzeczono zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów wyrażoną w treści art. 100 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c.

Z porównania kwoty dochodzonego przez powoda roszczenia, z kwotą uwzględnioną w wyroku wynika, że powód wygrał postępowanie w 69% natomiast strona pozwana w 31%. Na koszty poniesione przez stronę powodowa składała się opłata od pozwu w wysokości 10.711 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 7.200 zł określone na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wraz z

opłatą od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł – 69% z tej kwoty to kwota 12.670 złotych, którą stosownie do wyników postępowania zasądzono od pozwanych na rzecz powoda tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na koszty poniesione przez każdego z pozwanych składało się wynagrodzenie pełnomocników w wysokości po 7.200zł ustalone w oparciu o § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. – 31% to kwoty po 2.237 zł, które stosownie do wyników postępowania zasądzono od powoda na rzecz każdego z pozwanych tytułem zwrotu kosztów procesu. Stosowne rozliczenie powyższych kosztów doprowadziło do orzeczenia w punkcie III.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak sentencji.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)